

Terugmeldingen 2000-2.

Gerrit Speek

Vrijwel altijd ingezonden door de betreffende ringer of melder, soms geselecteerd uit onze databank. Een fotokopie van uw memorabele melding is altijd van harte welkom. Alleen terugmeldingen van vogels geringd of teruggemeld in Nederland en die om één of andere reden bijzonder zijn, s.v.p. niet uw oudste Zilvermeeuw van 5 jaar. Uw (handmatige) hulp voor deze rubriek wordt erg op prijs gesteld, omdat wij niet de gelegenheid hebben alle terugmeldingen stuk voor stuk te bezien.

Blaauwe Reiger, *Ardea cinera*, ringnr. Arnhem .7027128

Geringd als pull op 27 mei 1976 in het Zwanenwater door A. Blok. Vers dood gevonden op 29 april 1998 in de Eemshaven door L. Tervelde. 22 jaar oud is respectabel voor een Blaauwe Reiger, slechts 3 vogels werden ouder, resp. 23, 30 en 35 jaar. De oudste (Leiden ...73617) binnen het ringwerk in Europa (Staaav 1998), werd 35 jaar.

Bruine Kiekendief, *Circus aeruginosus*, ringnr. Leiden ..384539

Geringd op 10 juni 1957 (!) bij Nieuwkoop als pull door K. Stam. De losse ring werd op dezelfde plaats gevonden op 16 september 1999 door de terrein opzichter. K. Stam schrijft: "ik kan me nog goed herinneren dat ik die dag aldaar vier jongen ringde. Wegen, meten of andere biometrische gegevens waren toen niet aan de orde. De opzichter van Natuurmonumenten had tijdens een N.J.N. excursie geen enkel bezwaar tegen het ringen van de vogels."

Bruine Kiekendief, *Circus aeruginosus*, ringnr. Arnhem .5264653

Geringd als pull op 4 juli 1991 in Nieuwolda in Groningen door L. Tervelde. Vers dood gemeld op 25 augustus 1992 in Marrakech in Marokko. Geen wereldschokkend nieuws natuurlijk, maar wie het kleine niet eert... 34 terugmeldingen zijn er nu uit Marokko.

Torenvalk, *Falco tinnunculus*, ringnr. Arnhem .3560679

Geringd als pull door B.J. Bol op 19 juni 1999 in Badhoevedorp. Op 20 april 2000 werd alleen de ring gevonden op Schiphol in de motor van een vliegtuig. Curieus.

Kwartel, *Coturnix coturnix*, ringnr. Arnhem .2019155

Slechts 375 Kwartels zijn er geringd in Nederland en er zijn maar 10 terugmeldingen (Speek 1999). Gelukkig hebben recentelijk twee ringers (J. Bie-mans en J. Staal) zich de oude vangtechnieken eigen gemaakt. Jaarlijks worden er nu weer enkele tientallen gevangen in de hoop te kunnen bevestigen dat de Kwartel een lange-afstandstrekker is, die meest ten zuiden van de Sahara overwintert (Jonsson 1994). Bovenstaande vogel is geringd op 16 juli 1999 als man, bij Bakel in Noord-Brabant door J. Bie-mans. Op 26 augustus 1999 werd hij in Guadalajara, Spanje geschoten. Terugmeldingen zijn er o.a. nu uit Frankrijk (2), Spanje (5) en Marokko (2).

Kwartelkoning, *Crex crex*, ringnr. Budapest ...63639

Naar aanleiding van de terugmelding in Op Het Vinkentouw 87 (blz.26) maakten Paul Voskamp en Wil Gerritse mij attent op het volgende.

Ten Kate C.G.B. 1931. Een Hongaarsche Kwartelkoning (*Crex crex* L.) in den broedtijd bij Kampen gevangen. Orgaan van de Club van Nederlandsche Vogelkundigen 4(2): 71. "Op 25.6.1931 werd op een hooiland in de gemeente Kampen, tijdens het maaien een kwartelkoning gevangen, die een ring droeg, gemerkt BUDAPEST 63639. Het voorwerp, dat geen letsel bleek te hebben, werd na verwijdering van de ring weer losgelaten. Naar Dr. Vasvári, assistant aan het Ornithologisch Instituut aldaar, mij berichtte was deze kwartelkoning als jonge vogel in Kondoros, Komitat Bekes – dus niet ver van de tegenwoordige Roemeense grens – den 12.7.1930 geringd. Helaas vond de boer, die het voorwerp ving, geen nest, maar, gezien de datum en het feit, dat de Kwartelkoning in deze omgeving, ook in de naaste omgeving van de vindplaats, geregeld broedt, mogen we wel veilig aannemen dat we hier te doen hebben met een vogel, die niet naar zijn geboortegrond terugkeerde, maar zich vestigde in een geheel ander gebied."

Scholekster, *Haematopus ostralegus*, ringnr. Arnhem .4027129+175+180+196

K. van Dijk en R. Oosterhuis lazten de ringen af in mei 1999 op Griend. De vogels zijn als pull geringd op Griend door J. Veen in resp. 1971, 1972, 1972 en 1993. Dat is oud, maar nog lang niet erg oud. In onze database zijn 13 vogels van 31 jaar en ouder. Binnen het Europese ringwerk is de oudste 43 jaar en 4 maanden (Staaav 1998).

Tureluur, *Tringa totanus*, ringnr. Arnhem .1372582

Geringd als pull op 21 mei 1998 in de Wieringermeer door W. Tijsen. Teruggemeld (vermoedelijk levend weer losgelaten) op 6 april 2000 in Bula te Guinea Bissau, de afgelegde afstand is hemelsbreed 4898km. Behalve een respectabel aantal meldingen uit Spanje, Portugal en Marokko zijn er meldingen van Tureluurs uit Mauretanië (3), Senegal (5), Guinea (1), Guinea Bissau (1), Sierra Leone (2) en Ivoor Kust (1). Slechts vijf vogels werden op grotere afstand teruggemeld dan deze Tureluur. In zijn RAS-project is Wim extra alert of deze vogel als broedvogel naar de Wieringermeer terugkeert.

Kemphaan, *Philomachus pugnax*, ringnr. Arnhem .1221515

Geringd als na 1ekj 7 juli 1985 bij Elburg door B. van den Brink. Geschooten op 1 oktober 1985 in Peltovoma in Finland. Even afgezien van het feit dat deze meldgegevens pas na 14 jaar bij ons binnenkwamen, is dit een merkwaardige terugmelding. De ringdatum doet vermoeden dat het een Nederlandse broedvogel is. Teruggemeld in de herfst van het zelfde jaar in tegengestelde richting. In oktober vriest het in Lapland!

Kokmeeuw, *Larus ridibundus*, ringnr. Arnhem .3270994

Geringd als nestjong in Noord-Holland op 28 mei 1978 door (oud)ringer F. Versluijs. Op 3 juni 1999 vers dood gevonden in Zeeland door de ringgroep van het RIKZ. De vogel is dus ruim 21 jaar geworden. Het commentaar van Frank Majoor was: ouder dan 20 jaar is leuk, ouder dan 30 is extreem. De oudste, binnen de gegevens van Euring, werd 30 jaar en 3 maanden (Staaav 1998).

Kleine Burgemeester, *Larus glaucoides*, ringnr. Arnhem .5308416
T. Hiemstra ving en ringde op 23 maart 2000 te Surhuisterveen als eerste in Nederland een Kleine Burgemeester. De determinatie, aan de hand van foto's en beschrijvingen, werd door A.B. van den Berg in eerste instantie voorzichtig positief ontvangen, en is ook voorgelegd aan de CDNA. Tjeerd heeft iets met burgemeesters want hij was ook de eerste die een Grote Burgemeester ving (ringnummer .7008222 op 12-1-1980).

Oeverzwaluw, *Riparia riparia*, ringnr Paris .3911685
Geringd als na 1e kj op 8 april 1992 te Djoudj, Fleuve in Senegal. Gevangen en los als broedvogel in Zeeland door A. Wieland in juli 1994 en juni 1995. Afgelegde afstand hemelsbreed 4274 km. In Nederland geringde vogels worden natuurlijk voor het overgrote deel in dezelfde kolonie teruggevangen, de trek heeft een duidelijk zuidelijke component: o.a. terugmeldingen uit Spanje (4), Tunesië (2), Malta (2), Algerije (1), Marokko (2) en Senegal (7). In het buitenland geringde vogels en in Nederland teruggemeld komen natuurlijk uit onze buurlanden, maar ook uit Spanje (9), Italië (1), Malta (1), Mali (1) en Senegal (12).

Graspieper, *Anthus pratensis*, ringnr. Arnhem F.874883
Geringd op 18 september 1997 als 1ekj in de Amsterdamse Waterleiding Duinen door VRS AW Duinen. Dood gemeld op 25 november 1998 in Alto Alentejo, Portugal. Niks schokkends, maar het blijft leuk. 118 vogels werden reeds uit Spanje gemeld, 21 uit Portugal en 20 uit Marokko.

Braamsluiper, *Sylvia curruca*, ringnr. Arnhem AB.54429
Geringd door VRS Franeker (H. van de Wetering "had dienst" die dag) op 17 juli 1999 in Zurich te Friesland als 1e kj, onbekend geslacht. Teruggemeld op 10 april 2000 in de Kibbutz Lotan in Israël. Afgelegde afstand, hemelsbreed, 3533km. Het overwinteringsgebied van Noordwest Europese Braamsluiers ligt in Oost-Afrika (Jonsson 1994). Slechts 762 terugmeldingen zijn er van de Braamsluiper. Nederlandse ringen werden teruggemeld uit Italië (1), voormalig Joegoslavië (1), Portugal (1), Egypte (3), Libanon (1) en Israël (1).

Braamsluiper, *Sylvia curruca*, ringnr. Israel T.90978

Geringd als na 2e kj op 31 maart 1998 te Eilat in Israël. Gevangen en los op 25 april 2000 door J. Doevendans in het Lauwersmeer. Zie ook bij de terugmelding hierboven. Dit is de eerste melding in Nederland van een Braamsluiper met een Israëlische ring.

Tuinfluitier, *Sylvia borin*, ringnr. Arnhem B.973474

Geringd als 1e kj op 1 september 1997 in de Kennemerduinen door VRS van Lennep. Teruggemeld, waarschijnlijk geschoten, op 7 maart 2000 te Guiglo in Ivoorkust, afgelegde afstand hemelsbreed 5217km. Enkele tientallen meldingen zijn er uit Frankrijk, Spanje en Portugal. Hoewel 'onze' vogels in Afrika ten zuiden van 10° N.B. overwinteren (Cramp 1992), zijn er heel weinig meldingen uit Afrika: Marokko (8), Egypte (1), Rio de Oro (1), Senegal (1), Ghana (1), Ivoor Kust (2) en Zaire (1). Slechts twee vogels werden verder weg teruggemeld dan deze.

Literatuur:

Cramp S. (red.) 1992. Handbook of the birds of Europe, the Middle East and North Africa. The Birds of the western palearctic. Volume VI Warblers. Oxford New York, Oxford University Press. ISBN 0-19-857509-2.

Jonsson L. 1994. Vogels van Europa, Noord-Afrika en het Midden-Oosten. Tirion, Baarn. ISBN 90-5210-187-6.

Speek G. 1999. Ringverslag van het Vogeltrekstation 1998 (nr.83). Op Het Vinkentouw nr.89: 10-25.

Staaiv R. 1998. Longevity list of birds ringed in Europe. Euring Newsletter 2: 9-18.